

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącej się do instalacji urządzeń oświetleniowych i sygnalizacji świetlnej na kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych

COM(2007) 192 wersja ostateczna — 2007/0066 (COD)

(2007/C 175/10)

Dnia 11 maja 2007 r. Rada Unii Europejskiej, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Uznawszy, że treść wniosku jest w zupełności zadowalająca i nie wymaga żadnego komentarza ze strony EKES-u, na 436. sesji plenarnej w dniach 30-31 maja 2007 r. (posiedzenie z 30 maja) Komitet stosunkiem głosów 162 do 1-8 osób wstrzymało się od głosu — postanowił wydać pozytywną opinię na temat proponowanego tekstu.

Bruksela, 30 maja 2007 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów

COM(2006) 745 wersja ostateczna — 2006/0246(COD)

(2007/C 175/11)

Dnia 21 grudnia 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 133 i 175 (1) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 maja 2007 r. Sprawozdawcą był Antonello PEZZINI.

Na 436. sesji plenarnej w dniach 30-31 maja 2007 r. (posiedzenie z dnia 30 maja) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 148 do 2 — 1 osoba wstrzymała się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zawsze popierał aktywną rolę Komisji Europejskiej przy opracowywaniu i wdrażaniu konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury PIC (procedury zgody po uprzednim poinformowaniu) w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, jak również konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (POP).

1.2 Komitet zgadza się, że istnieje potrzeba zharmonizowanego podejścia ze strony Komisji, które służyłoby lepszej ochronie zdrowia ludzkiego i środowiska w państwach przywozu, szczególnie w krajach rozwijających się oraz że istnieje potrzeba stosowania elastycznych, jasnych i przejrzystych

mechanizmów, opartych o jednolite i sprawnie działające procedury, aby zapewnić, bez dodatkowych obciążeń i opóźnień, odpowiednią informację dla państw przywozu niebezpiecznych chemikaliów.

1.3 Komitet uważa, że bardziej surowe przepisy wprowadzone w życie rozporządzeniem (WE) nr 304/2003, unieważnionym przez Trybunał Sprawiedliwości ze względu na błędną podstawę prawną, które zostały uwzględnione w nowym wniosku dotyczącym rozporządzenia, stanowią element o zasadniczym znaczeniu dla ogólnego bezpieczeństwa i dla zarządzania niebezpiecznymi chemikaliami.

1.4 Komitet popiera zamiar Komisji, by wykorzystać konieczność skorygowania podstawy prawnej rozporządzenia do zwiększenia skuteczności przepisów wspólnotowych oraz pewności

prawnej w ścisłym powiązaniu z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 w sprawie przepisów dotyczących chemikaliów (REACH), które wejdzie w życie w czerwcu 2007 r.

1.5 Zdaniem Komitetu w nowych przepisach należałoby przewidzieć z jednej strony opracowanie wytycznych dotyczących ich stosowania oraz dokumentacji informacyjnej, a z drugiej strony organizację szkoleń według standardów wspólnotowych, adresowanych przede wszystkim do urzędników celnych, przy udziale przedstawicieli służb Komisji, a zwłaszcza Wspólnego Centrum Badawczego (WCB).

1.5.1 Komitet podkreśla znaczenie użycia języka państwa przywozu przy formułowaniu etykiet i kart charakterystyki bezpieczeństwa.

1.6 EKES uznaje za godne pełnego poparcia uwzględnienie możliwości dokonania wywozu na zasadzie tymczasowej przy jednoczesnym kontynuowaniu procedury w celu uzyskania wyraźnej zgody.

1.7 Komitet uważa, że kluczowym elementem dla skutecznego, prawidłowego i przejrzystego funkcjonowania proponowanych mechanizmów są systemy kontroli celnej oraz pełna współpraca pomiędzy urzędami celnymi a wyznaczonymi organami krajowymi (DNA) przy stosowaniu rozporządzenia.

1.8 Komitet podkreśla, że proponowane udoskonalenia dotyczące nomenklatury scalonej oraz opracowanie nowej wersji bazy danych EDEXIM specjalnie dla organów celnych należałoby uzupełnić regularnymi i ujednoliconymi działaniami o charakterze informacyjnym i szkoleniowym na szczeblu wspólnotowym.

1.8.1 W tym zakresie Komitet uznaje za zdecydowanie niewystarczające środki finansowe i ludzkie, którymi dysponują służby Komisji oraz w szczególności WCB w celu:

- opracowania ujednoliconych pakietów informacyjnych i szkoleniowych oraz wytycznych dla różnych kategorii użytkowników,
- zapewnienia poprawności kart charakterystyki bezpieczeństwa dla użytkowników pośrednich i końcowych, a w szczególności dla pracowników,
- prowadzenia dialogu z ośrodkami pomocy technicznej dla państw przywozu, szczególnie krajów rozwijających się oraz przechodzących transformację gospodarczą,
- zwiększenia świadomości społeczeństwa obywatelskiego na temat istniejących zagrożeń i ich zapobiegania.

2. Uzasadnienie

2.1 Komitet w swoim czasie ⁽¹⁾ wypowiedział się już pozytywnie na temat celów i mechanizmów przewidzianych w konwencji rotterdamskiej ⁽²⁾ ustanawiającej procedurę zgody po uprzednim poinformowaniu na wywóz i przywóz niebezpiecznych substancji chemicznych, poprawiającej jednocześnie dostęp do informacji i udostępniającej pomoc techniczną dla krajów rozwijających się.

2.2 Komitet zgodził się ze stanowiskiem państw członkowskich, które uznały, że „właściwe było wykroczenie poza postanowienia konwencji w celu udzielenia pełnej pomocy krajom rozwijającym się” ⁽³⁾.

2.3 Rozporządzenie (WE) nr 304/2003 regulujące wywóz i przywóz niebezpiecznych chemikaliów, które zostało przyjęte 18 stycznia 2003 r. i zaczęło obowiązywać 7 marca tego samego roku, faktycznie miało głównie na celu wprowadzenie w życie postanowień konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w handlu międzynarodowym niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami.

2.3.1 Jednak rozporządzenie to zawierało pewne przepisy wykraczające poza postanowienia konwencji.

2.4 W szczególności rozporządzenie to przewiduje, że eksporter chemikaliów wymienionych w rozporządzeniu przed pierwszym wywozem składa powiadomienie do wyznaczonego organu krajowego. Po sprawdzeniu kompletności powiadomienia zostaje ono przekazane do Komisji, która rejestruje je w bazie danych EDEXIM, jako powiadomienie o wywozie wspólnotowym, odnotowując rodzaj chemikaliów i państwo przywozu.

2.5 Analogicznie, w przypadku przywozu wspólnotowego chemikaliów pochodzących z kraju trzeciego, Komisja otrzymuje powiadomienie o wywozie, poświadczając jego otrzymanie i rejestruje je w bazie danych EDEXIM.

2.6 W ogólnym zarysie Komisja ma za zadanie zapewnić faktyczne stosowanie rozporządzenia, a zatem, innymi słowami, musi zarządzać powiadomieniami o wywozie i o przywozie.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów Dz.U. C 241 z 7.10.2002 r., s. 50.

⁽²⁾ Konwencja rotterdamska, która została podpisana 11 września 1998 r. i weszła w życie 24 lutego 2004 r., reguluje wywóz i przywóz niektórych niebezpiecznych substancji chemicznych i pestycydów w oparciu o zasadę zgody po uprzednim poinformowaniu (tzw. procedura PIC — *prior informed consent*) wyrażonej przez importera danych substancji chemicznych. Obecnie zgodnie z konwencją ponad 30 substancji chemicznych podlega procedurze PIC.

⁽³⁾ Por. opinia z przypisu 1.

2.7 Obecnie wspólnotowa procedura powiadamiania o wywozie stosowana jest do około 130 chemikaliów i grup chemikaliów/substancji wymienionych w załączniku I (część 1) do rozporządzenia (WE) nr 304/2003 ⁽⁴⁾.

2.8 Ponadto, rozporządzenie przewiduje wyraźne obowiązki dotyczące opakowania i etykietowania.

2.9 Rozporządzenie nr WE/304/2003 przewiduje również system kar w razie naruszenia przepisów i precyzuje, że kary te muszą być „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające” i są ustalane przez państwa członkowskie.

2.9.1 Poza tym, 18 grudnia 2006 r. przyjęto rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), które wejdzie w życie 1 czerwca 2007 r. ⁽⁵⁾

2.10 Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w orzeczeniu w sprawie C-94/03 i C-178/03 (obydwie z 10 stycznia 2006 r.) stwierdził, że podstawa prawna rozporządzenia (WE) nr 304/2003 powinna obejmować artykuły 133 i 175 traktatu WE, a nie tylko artykuł 175, a zatem rozporządzenie powinno zostać unieważnione. Jednak Trybunał utrzymał skutki rozporządzenia do czasu przyjęcia, w rozsądnym okresie, nowego rozporządzenia opartego na odpowiednich podstawach prawnych.

2.11 W sprawozdaniu za okres 2003-2005 r. ⁽⁶⁾ przedstawionym w dniu 30 listopada 2006 r., zgodnie z art. 21 rozporządzenia (WE) nr 304/2003, przeanalizowano następujące aspekty:

- sytuację w zakresie stosowania rozporządzenia,
- problemy zaistniałe w procedurach,
- zmiany konieczne do zwiększenia jego skuteczności.

2.12 Obecnie wszystkie państwa członkowskie posiadają przepisy i systemy administracyjne konieczne do stosowania i przestrzegania rozporządzenia i do tej pory złożono 2273 powiadomienia o wywozie (z których 80 % pochodzi z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Holandii, Francji i Hiszpanii), a liczba państw przywozu wzrosła z 70 w 2003 r. do 101 w 2005 r.

2.13 Krytycznym punktem systemu są systemy kontroli celnej. Potrzebna jest zatem ściślejsza współpraca wyznaczonych organów krajowych z urzędami celnymi poprzez regularną wymianę informacji, zwiększenie jasności przepisów w szczególności dotyczących konkretnych zobowiązań eksporterów oraz stosowanie lepszych instrumentów kontroli w zakresie nomenklatury scalonej i wspólnotowej taryfy TARIC.

⁽⁴⁾ Następnie zmienionego przez rozporządzenie (WE) nr 777/2006 Komisji.

⁽⁵⁾ Por. ITACA nr 3 (grudzień 2006 r.) s. 8 — RZYM, Sergio Gigli

⁽⁶⁾ Por. COM (2006) 747 z 30 listopada 2006 r.

2.14 Komitet zgadza się, że istnieje potrzeba zharmonizowanego podejścia ze strony Komisji, które służyłoby lepszej ochronie zdrowia ludzkiego i środowiska w państwach przywozu, szczególnie w krajach rozwijających się oraz że istnieje potrzeba stosowania mechanizmów elastycznych, jasnych i przejrzystych, opartych o jednolite i sprawnie działające procedury pozwalające zapewnić, bez dodatkowych obciążeń biurokratycznych i straty czasu, odpowiednią informację dla państw przywozu o wywozach z UE niebezpiecznych chemikaliów i substancji chemicznych.

3. Propozycje Komisji

3.1 Wniosek Komisji dotyczący nowego rozporządzenia, oprócz uregulowania kwestii podstawy prawnej, która doprowadziła do unieważnienia rozporządzenia (WE) nr 304/2003, przewiduje, w porównaniu do dawnego tekstu, zmiany dotyczące następujących aspektów:

- nowych podstaw prawnych;
- nowych definicji: należy rozszerzyć definicję „eksportera” i zmienić pojęcie „preparatu”;
- nowej procedury wyraźnej zgody;
- wzmocnienia i zaostrzenia kontroli celnych;
- nowych zasad komitologii ⁽⁷⁾.

4. Uwagi ogólne

4.1 Komitet potwierdza swoje pełne poparcie dla strategii wspólnotowych na rzecz zrównoważonego rozwoju łącznie z dobrowolnym ramowym podejściem SAICM ⁽⁸⁾ i podkreśla konieczność stosowania podejścia opartego na działaniach zapobiegawczych w dziedzinie chemikaliów w celu przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom dla zdrowia ludzkiego i środowiska, jak już miał wielokrotnie ⁽⁹⁾ okazję stwierdzić w swoich pracach stanowiących wkład w ustanowienie przepisów REACH.

4.2 Wychodząc z takiego założenia, EKES poparł wprowadzenie systemu REACH, a w szczególności nałożenie odpowiedzialności na przedsiębiorstwa produkcyjne, importujące lub stosujące chemikalia za opracowanie dokumentacji na temat substancji chemicznych w celu ich rejestracji i pierwszej oceny ryzyka. Dlatego też EKES pozytywnie ocenił ustanowienie europejskiego systemu rejestracji oraz organu wspólnotowego do zarządzania tym systemem ⁽¹⁰⁾.

4.2.1 Komitet wzywa Komisję, by w ramach komunikatów przewidzianych przepisami dotyczącymi niebezpiecznych chemikaliów dokonała przeglądu wykazu produktów niebezpiecznych dla zdrowia ludzkiego i środowiska, zastępując je mniej niebezpiecznymi produktami i preparatami, w przypadku gdy skutek badań i innowacji technologicznych udało się opracować i przetestować konkretne alternatywne produkty.

⁽⁷⁾ Por. decyzja 1999/468/WE, zmodyfikowana w lipcu 2006 r.

⁽⁸⁾ SAICM — Strategic Approach to International Chemicals Management — UNEP.

⁽⁹⁾ Por. opinie: CESE 524/2004 oraz 850/2005 w sprawie ustawodawstwa dotyczącego substancji chemicznych (REACH). Dz.U. C 112 z 30.4.2004.

⁽¹⁰⁾ Por. opinia CESE 524/2004, punkt 3.1. Dz.U. C 112 z 30.4.2004 z Dz.U. C 294 z 25.11.2005.

4.3 EKES zawsze popierał aktywną rolę Komisji Europejskiej przy opracowywaniu i wdrażaniu w życie konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, jak również konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (POP) mającej na celu odstąpienie od produkcji i stosowania określonych chemikaliów, w tym 9 rodzajów pestycydów. Komitet miał zresztą okazję wypowiedzieć się niedawno w tych sprawach ⁽¹¹⁾.

4.4 Komitet uważa, że bardziej surowe przepisy zwarte w rozporządzeniu (WE) nr 304/2003 unieważnionym przez Trybunał Sprawiedliwości ze względu na błędną podstawę prawną, uwzględnione w nowym wniosku ⁽¹²⁾, stanowią zasadniczy element pozwalający zapewnić ogólne bezpieczeństwo i właściwe zarządzanie niebezpiecznymi chemikaliami.

4.5 Poza tym Komitet uważa, że należałoby wprowadzić pewne zmiany do postanowień rozporządzenia w celu uzupełnienia braków w zakresie kwestii operacyjnych, jak również w celu rozwiązania trudności napotkanych przy stosowaniu przepisów, a wykazanych w sprawozdaniu za okres 2003-2005 r.

4.6 Komitet popiera zatem zamiar Komisji, by wykorzystać konieczność skorygowania podstawy prawnej rozporządzenia zgodnie z orzeczeniem Trybunału (na temat tej sprawy miał już swojego czasu okazję się wypowiedzieć ⁽¹³⁾) do zwiększenia skuteczności przepisów wspólnotowych, wprowadzając większą jasność, przejrzystość i pewność prawną tak dla eksporterów, jak i importerów.

4.7 Komitet uważa, że należy zadbać o pewność prawną, jednoznaczność i przejrzystość nowych proponowanych przepisów wspólnotowych dzięki udoskonaleniu definicji terminów „eksporter”, „preparat” oraz „chemikalia podlegające procedurze PIC”.

4.8 Mając na względzie uproszczenie, usprawnienie procedur biurokratycznych oraz oszczędność czasu, EKES uznaje za godne pełnego poparcia uwzględnienie możliwości wywozu na zasadzie tymczasowej przy jednoczesnej kontynuacji procedur w celu uzyskania wyraźnej zgody, jak również możliwości odstępstwa od obowiązku uzyskania zgody w wypadku chemikaliów wywożonych do państw OECD.

4.9 Komitet podkreśla również, jak ważne jest, by wnioski o zgodę i jej okresowy przegląd były składane za pośrednictwem Komisji w celu uniknięcia zbędnego nakładania się i dublowania wniosków, jak również pomyłek i braku pewności w państwach przywozu. Uważa również, że zasoby finansowe i ludzkie, jakimi dysponują służby Komisji i w szczególności WCB w tej dziedzinie powinny być w stanie zapewnić również ujednolicone pakiety informacyjne i szkoleniowe, wytyczne oraz karty charakterystyki bezpieczeństwa dla różnych kategorii użytkowników, jak również prowadzenie dialogu z państwami przywozu, szczególnie krajami rozwijającymi się, tak by określić i wyjaśnić problemy związane z powiadomieniami o przywozie/wywozie.

4.9.1 Komitet podkreśla raz jeszcze, jak ważne jest, by, ze względu na poważne skutki wypadków przy pracy, niejednokrotnie spowodowanych przez niebezpieczne chemikalia, przy uwzględnieniu także międzynarodowych konwencji MOP w tym zakresie ⁽¹⁴⁾, informacje na etykietach i na kartach charakterystyki bezpieczeństwa były sformułowane w języku państwa przywozu, co będzie korzystne dla użytkowników pośrednich i końcowych, szczególnie dla tych prowadzących działalność w rolnictwie i w MŚP.

4.10 Komitet uważa, że kluczowym elementem dla skutecznego, prawidłowego i przejrzystego funkcjonowania mechanizmów wprowadzonych przez proponowane przepisy są systemy kontroli celnej oraz pełna współpraca pomiędzy urzędami celnymi a wyznaczonymi organami krajowymi (DNA) przy stosowaniu rozporządzenia. Proponowane udoskonalenia dotyczące wprowadzenia do nomenklatury scalonej „flag ostrzegawczych” oraz opracowanie nowej wersji bazy danych EDEXIM specjalnie dla organów celnych powinny być uzupełnione regularnymi i ujednoliconymi działaniami o charakterze informacyjnym i szkoleniowym na szczeblu wspólnotowym.

4.11 Zdaniem Komitetu nowe przepisy powinny przewidywać szczególnie dla nowych państw członkowskich opracowanie wytycznych dotyczących stosowania produktów oraz dokumentacji informacyjnej, a także prowadzenie szkoleń według standardów wspólnotowych.

Bruksela, 30 maja 2007 r.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹¹⁾ Por. opinia NAT/331, CESE 23/2007. Dz.U. C 93 z 27.4.2007.

⁽¹²⁾ Według przepisów wspólnotowych przy wywozie wszelkich substancji chemicznych / pestycydów zabronionych lub podlegających surowym uregulowaniom w UE, a także związków zawierających te substancje, potrzebne jest powiadomienie, jak również wyraźna zgoda importera. Dotyczy to substancji spełniających warunki, by podlegać procedurze powiadomienia PIC, nawet jeżeli nie wchodzą w zakres stosowania konwencji i nie należą do grupy substancji już podlegających procedurze PIC.

⁽¹³⁾ Por. przypis 1, punkt 5.10.

⁽¹⁴⁾ Por. art. 7 i 8 międzynarodowej Konwencji MOP nr 170 z 1990 r. dotyczącej bezpieczeństwa przy używaniu substancji chemicznych w pracy oraz art. 9, 10 i 22 międzynarodowej Konwencji MOP nr 174 z 1993 r. dotyczącej zapobiegania poważnym wypadkom przemysłowym.